

För yttrande (senast 2025-09-30): Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktige

Granskning av kommunens interna kontroller för att minska risken för oegentligheter i hemtjänst och särskilt boende

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sollefteå kommun genomfört en granskning av intern kontroll inom äldreomsorgen.

Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunen har säkerställt en god intern kontroll för att förebygga, upptäcka och utreda oegentligheter inom kommunal hemtjänst och särskilt boende.

Granskningens sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen inte har säkerställt en god intern kontroll och vi ser behov av att stärka och systematisera arbetet med informationsspridning, genomföra riskanalyser på området, vidta kontrollåtgärder samt följa upp och utvärdera arbetet.

Granskningen visar att det finns flera utvecklingsområden. Det finns styrande dokument som till viss del reglerar oegentligheter, men det framgår ett behov av att se över dessa och rutiner för kvalitetsledningssystemet. Sedan incidenterna under hösten 2024 har inga specifika uppdrag eller riktlinjer lämnats från kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens internkontrollplan för 2024 inkluderar inga risker som berör oegentligheter, varken övergripande eller för hemtjänst eller särskilt boende. Av granskningen framgår att det bland medarbetare finns en medvetenhet kring riskerna och det finns vissa rutiner och arbetssätt för att arbeta förebyggande. Kompetenshöjande insatser har genomförts i begränsad utsträckning.

Möjligheten att kontrollera belastningsregister vid nyanställning används i nuläget inte och incidenterna under hösten 2024 har hittills inte lett till förändrade/bestående rutiner eller arbetssätt. Det framkommer ingen dokumenterad åtgärdsplan eller liknande kopplat till inträffade händelser. I samband med incidenterna upprättades ingen avvikelse eller Lex Sarah-anmälan. Vi ser behov av att systematisera avvikelshanteringen för att möjliggöra uppföljning av åtgärder och noterar att en utvecklargrupp ska arbeta med detta.

Kommunstyrelsen har informerats om höstens incidenter och att rättsliga åtgärder har vidtagits. Enligt intervjuuppgifter har det inte gjorts någon uppföljning av privata utförare inom hemtjänst/särskilt boende de senaste åren, utan endast för vissa delar av patientsäkerhet inom hälso- och sjukvård.

Utifrån granskningen rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över verksamheten äldreomsorgs styrdokument och rutiner för att säkerställa att dessa är uppdaterade, kommunicerade och tillämpade i verksamheterna för äldreomsorg.
- Säkerställa kontinuerlig kompetensutveckling om riskerna för oegentligheter för samtliga anställda.
- Säkerställa att verksamheten för äldreomsorg med utgångspunkt i lokala riskanalyser, identifierar förebyggande åtgärder.
- Inventera var det saknas rutiner eller kontroller för att löpande bevaka dessa och stärka kontrollen.

- Stärka och systematisera uppföljningen och utvärderingen kopplat till avvikelshanteringssystemet för att identifiera ytterligare kontroller som bör implementeras.
- Säkerställa aktuell uppföljningsplan samt ansvarig funktion för uppföljning av privata utförare.

För underlag till bedömning av respektive revisionsfråga och ytterligare iakttagelser, se bifogad rapport.

På uppdrag av kommunens revisorer

Elisabet Lassen
Ordförande

Bilaga: Revisionsrapport " Granskning av kommunens interna kontroller för att minska risken för oegentligheter i hemtjänst och särskilt boende" april 2025, EY